

We stelden 11 vragen aan de
kandidaat-voorzitters voor **sp.a**

Dit zijn de antwoorden van

Christel van der Paal

Hannes De Reu

Conner Rousseau

Vraag 1

Hoe zou jij de samenwerking met Jongsocialisten graag zien in de toekomst? Wat moet volgens jou onze rol zijn?

Christel

- ⇒ Wat mij betreft vormen jullie mee het hart van onze partij. Ik zal dan ook erg veel van jullie verwachten 😊
- ⇒ Jongsocialisten moeten de ambassadeurs van onze partij worden, maar vooral ook van het socialisme. Jullie moeten de naam socialist als eretitel dragen en als een soort van missionarissen het socialisme terug uitleggen aan jongeren. Hen uitleggen ook wat socialisme in hun leven betekent (nu vooral onbewust doordat de welvaartsstaat/sociale zekerheid onze historische grootste verwezenlijking zo vanzelfsprekend lijkt, dat men er niet meer bij stilstaat hoe belangrijk dit alles is) en wat socialisme nog meer voor hen zou kunnen betekenen.
- ⇒ Ik zou ook verwachten dat jullie uit jullie comfortzone komen en onze partij samen met ons terug toegankelijker maken voor kortgeschoolden, voor de metser, de zorgkundige, de magazijnierster, ... Verder zou ik ook graag zien dat kleine (schijn) zelfstandigen en freelancers de weg naar onze partij vinden. Ook daar kunnen jullie een rol spelen
- ⇒ Verder zijn jullie ook onze voelsprietten: Wat leeft er bij jongeren, wat zijn hun bezorgdheden? Welke dromen hebben zij? Hoe kunnen wij hen vooruit helpen?
- ⇒ Om je engagement hard te maken, heb je scholing en vorming nodig. De JS moeten een belangrijk deel van hun activiteit besteden aan vorming en studie over de geschiedenis van het socialisme, sociale en economische vraagstukken, politieke theorie.
- ⇒ En als laatste: zou ik ook graag zien dat jullie een jaarlijks event organiseren gedragen door vrijwilligers (met steun van de partij, of course!) dat het midden houdt tussen een trendy festival en Manifiesta (Pvda) Dit om de drempels naar onze partij te verlagen en op een meer gemoedelijke manier een groter publiek te bereiken en om onze onderlinge banden te verstevigen.

Hannes

Jongsocialisten moeten de luis in de pels zijn van sp.a. Als wij als partij kiezen om het spoor in te zetten richting een systeemverandering, dan moeten de Jongsocialisten ons bij de les houden.

Ik geef een concreet voorbeeld. Als ik voorzitter word, zal ik onze studiedienst ombouwen tot een Instituut, naar het voorbeeld van de PS. Zo'n Instituut houdt zich niet bezig met de waan van de dag, maar met analyse en diepgang. Het brengt de stappen richting onze systeemverandering in kaart en voedt de hele beweging met radicale, offensieve en socialistische voorstellen. Ik zie een grote rol voor de Jongsocialisten in het vertalen van deze voorstellen en einddoelstelling naar de leefwereld van jonge mensen.

sp.a heeft daar ontzettend veel werk voor de boeg en wie beter om ons in te leven in de leefwereld van jongeren dan de Jongsocialisten. Samen moeten we opnieuw de harten van de jongeren in Vlaanderen veroveren. Ik ben ervan overtuigd dat wij dat kunnen, met een duidelijke langetermijnvisie en het gebruik van communicatiemiddelen en -kanalen die onze boodschap binnenbrengen in de leefwereld van jongeren.

Conner

De Jongsocialisten zijn al decennia lang een cruciale pijler van onze beweging. Ze zijn kritisch maar steeds gedreven. Funda en ik vinden dat de Jongsocialisten absoluut die rol moeten blijven spelen. Ze moeten de partij wakker houden en uitdagen.

Jongeren terug warm maken voor onze partij wordt één van de grootste uitdagingen voor de komende jaren. Het laatste verkiezingsonderzoek toont aan dat daar ons grootste probleem ligt. Maar dat betekent ook dat daar ons grootste groeipotentieel ligt. De Jongsocialisten zijn dan ook essentieel voor de groei van de partij. Zowel voor het aantrekken van jongeren als het op de agenda zetten van thema's die bij jongeren leven moeten de Jongsocialisten ten volle hun rol kunnen spelen.

Funda en ik zullen heel nauw overleggen met JS, toezien op de bevoorrechte positie van JS binnen de partij maar eveneens er over waken dat er vanuit de partij nooit geraakt wordt aan de onafhankelijkheid van JS. Onze slagzin: "It's gonna take all of us" is niet toevallig gekozen. De partij heropbouwen zal samen met JS gebeuren of niet gebeuren.

Vraag 2

sp.a is ondanks de a bij uitstek een traditionele partij, die vaak gezien wordt als zij die voor de hoge belastingen hebben gezorgd. Hoe laten we mensen (weer) geloven in politiek en democratie?

Christel

⇒ Eigenlijk valt deze vraag een beetje samen met de motivatie voor onze kandidatuur. Een politieke partij moet altijd haar bestaansreden voor ogen houden. Die bestaansredenen zijn noch de mandatarissen, noch de partij zelf. De echte bestaansreden is een visie op hoe de samenleving er idealiter zou moeten uitzien. Een visie die wij moeten uitdragen. Een visie ook die ondersteund wordt door een plan voor de toekomst. Zodat mensen duidelijk zien waar je naartoe wilt. Mensen kunnen die visie dan onderschrijven of niet. Je moet zelf die visie uitdragen en erin geloven. En deze niet steeds omwille van mogelijke stemmenwinst of stemmenverlies gaan aanpassen. Mensen herkennen integriteit en idealisme en waarderen dit ook. Het is zaak om mensen te overtuigen van dat waar wij als partij in geloven.

⇒ De laatste decennia is het beleid ook teveel gestuurd geweest door puur economisch denken, waarbij mensen en planeet vergeten werden. Economie is een wetenschap, die wetenschap moet je inzetten ten dienste van mens en samenleving. Het doel van eender welke beleidsvoerder ook moet zijn om een betere samenleving te creëren. Momenteel staan mensen te veel ten dienste van de economie. Mensen ervaren eerder achteruitgang; de ene in welvaart, de andere in welzijn of een combo ervan. Eigenlijk heeft de politiek de mensen in de steek gelaten.

⇒ Wat de democratie betreft, heeft de EU een democratisch probleem. Het neoliberalisme wilde men in eerste instantie d.m.v. de EU grondwet door de strot van de mensen duwen. Gelukkig werden er toch nog in enkele landen referenda gehouden, waardoor het spelletje niet doorging... alhoewel ... men heeft toen het verdrag van Maastricht gemaakt waarin weliswaar meer verdoken het neoliberaal denken werd verankerd. We moeten bepaalde verdragen in vraag durven stellen. Verder hebben multinationals/kapitaalbezitters teveel macht ontwikkeld. We moeten dringend werk maken van een tegenmacht, zodat er terug meer machtsevenwicht ontstaat. Het huidige machtsonevenwicht tussen niet-kapitaalkrachtige burgers en kapitaalbezitters zorgt voor een instabiele EU-zone (gele hesjes, opkomst extreem rechts). Gelukkig beginnen instanties als de OESO en het IMF dit ook in te zien.

Hannes

Mensen zullen pas voor ons stemmen als wij een verhaal vertellen dat het waard is om voor te stemmen. Mensen moeten weten dat stemmen voor ons niet enkel gaat over mini verbeteringen. Maar echt het verschil maakt. Dat wij de hegemonie over het verhaal van de toekomst gaan heroveren. Wat bedoel ik daarmee? Het gaat over het kader waarbinnen wij praten over problemen en oplossingen. Vandaag gaat het vooral over hoe er meer winst gemaakt kan worden? Maar wat is winst? Is dat een dikke cheque voor de CEO? Of is echte winst, echte welvaart iets heel anders?

Meer tijd om met onze familie en vrienden door te brengen? Een goede gezondheid? Extra bos voor onze kinderen om in te spelen? Echte welvaart die ontstaat niet, zoals ze ons wijs proberen maken, bij een of andere geniale CEO aan de top van een bedrijf. Nee, we creëren die samen. Het is een collectief proces van de hele maatschappij. Ons kader, ons verhaal, dat gaat over samenwerken. Over collectieve actie. Over gemeenschap.

Een socialistische partij mag zich niet beperken tot de dingen een klein beetje minder erg maken. Stel nu dat de elektriciteitsfactuur morgen 20 euro daalt. Of de vuilzakken 1 euro minder kosten. Oké, proficiat. Maar wat dan? Versta mij niet verkeerd, natuurlijk moeten onze elektriciteitsprijzen dalen. Het is schandalig dat die zo hoog zijn. Maar is dat ons politiek project?

Bij de laatste verkiezingen heeft Vlaams Belang in volle campagne al onze voorstellen afgepakt. Een lagere BTW, een hoger pensioen. Ineens waren zij daar ook voor. En zij zijn gewonnen. Wij niet. Hoe hebben ze dat kunnen doen? Hoe kan zo iets? Omdat wij de kern van ons verhaal gebouwd hebben rond concrete eisen die ze ons kunnen afpakken. Wat niemand ons kan afpakken, dat is ons maatschappij project. Het is dat dat we opnieuw moeten vertellen. Elke dag. In de media en in de Wetstraat, maar ook op straat, op het werk, op café, in de sportclub en op sociale media.

In zo'n systeem betalen de mensen rechtvaardige belastingen en zien ze ook duidelijk wat ze ervoor terugkrijgen: top-onderwijs, de beste gezondheidszorg, een leefbaar klimaat,...

Conner

We moeten vooral opletten dat we zelf niet meegaan in het frame van rechts. sp.a is voor ons een partij die zorgt voor structurele solidariteit, voor wederkerigheid. Wij zijn dé partij die er voor opkomt dat wie z'n deel doet, ook z'n deel krijgt.

Maar, laat ons niet flauw doen, we moeten werken aan onze geloofwaardigheid. We moeten tonen dat wat we van anderen vragen, ook zelf doen. We vragen van anderen dat ze het collectieve voorop plaatsen, dan moeten we dat als partij ook doen. Door transparant te zijn in onze beslissingsprocessen, door zoveel mogelijk mensen te betrekken bij de beslissingen, door collectief onze standpunten te verdedigen en door te doen wat we beloven.

Vraag 3 (voor beide heren)

Jullie zijn allebei blank, hoogopgeleid en uit een welgesteld milieu. Jullie genieten dus van White privilege. Hoe gaan jullie de stem van mensen die dit privilege niet hebben, kunnen capteren en ook echt hun stem vertolken?

Hannes

Dat klopt. Bovendien ben ik ook opgegroeid in een warm gezin waar ik steeds gesteund werd. Een groot voordeel dat je heel je leven meedraagt.

Ik heb daar in het verleden al veel over nagedacht. Hoe ga ik daar nu best mee om? Ik ben tot het besluit gekomen dat de slechtste manier om met white male privilege om te gaan is het jezelf gemakkelijk te maken en je schouders op te halen voor politieke actie. Immers, vanuit mijn positie kan ik het mij veroorloven mij niks aan te trekken van de bestaande onrechtvaardigheden. Ze treffen immers niet in de eerste plaats mijzelf. Maar ik kies de andere optie. Het is mijn plicht harder te strijden en de kansen die ik heb om te zetten in actie voor een betere wereld.

Om de stemmen van degenen die dit privilege niet hebben te vertolken moeten we onze partij organiseren volgens de echte socialistische principes. Elke stem telt en iedereen is gelijk. Vind je dat de economie moet werken voor iedereen en niet enkel voor de top? Wel dan moet ook onze partij werken voor iedereen en niet enkel voor de top.

Conner

Gedeeld leiderschap is voor ons geen hol begrip. Funda en ik zullen samen het voorzitterschap opnemen. Omdat wij geloven dat elk van ons, zoals iedereen binnen de partij kennis en ervaring inbrengt die de partij nodig heeft. Samen willen wij mensen opnieuw verleiden om zich rond onze partij te engageren en voor ons te stemmen.

Om weer te verleiden, is het tijd om een offensief verhaal te vertellen, complexloos en overtuigend. Over de fundamenteën van dat verhaal is er geen discussie: vrijheid en gelijkheid, solidariteit en wederkerigheid. Aan die principes toetsen we al onze voorstellen en oplossingen en die gaan we op een moderne manier eendrachtig en scherp communiceren.

Op bepaalde maatschappelijke vraagstukken hebben we ons als partij als een bange eend gedragen. Inburgering is zo'n vraagstuk. Wij willen met de partij het grootste participatietraject doorlopen dat de Belgische politiek ooit gekend heeft. Hierbij vertrekken we van een wit blad en geen enkele oplossing zal taboe zijn, zolang ze maar past binnen het oeroude socialistische waardenkader. Zo bestaat er geen solidariteit zonder wederkerigheid. Aan iedereen een sterke kennis van het Nederlands en een duidelijke bijdrage aan onze welvaartsstaat vragen, is voor ons als socialisten evident. Op voorwaarde dat wij als land er alles aan doen om discriminatie uit de samenleving te bannen door bijvoorbeeld het invoeren van praktijktesten, een gelijke toegang tot kinderopvang te garanderen.

Niet is zo frustrerend als elke dag opnieuw keihard je best doen en vervolgens toch niet in aanmerking komen voor een job, voor kinderopvang, voor een huis, gewoon omwille van je naam. Daar zullen wij ons dan ook voluit tegen verzetten. En het is onze overtuiging dat de ervaring van Funda als schepen in Heusden-Zolder is hierbij van goudwaarde is.

Als we met de partij vanuit ons participatietraject met gedragen oplossingen eendrachtig en scherp zullen communiceren, zijn wij ervan overtuigd dat we nieuwe zullen mensen verleiden, ook mensen met een migratie-achtergrond.

Vraag 4

Zie je de afstand tussen het nationale en lokale niveau als een probleem? Indien ja, hoe zou je dit aanpakken? Hoe kunnen we terug een partij worden die echt aanwezig is in de directe levenssfeer en daar een verschil maakt voor de mensen voor wie ze strijdt?

Christel

- ⇒ Wat de afstand tussen het lokale en het nationale niveau betreft, willen wij werken met werkgroepen over bepaalde thema's eventueel begeleid door experts in dat thema waarop ieder lid vrij kan inschrijven. Wij vinden dat er lokaal veel kennis, ervaring en deskundigheid aanwezig is dewelke nu vaak verloren gaat.
- ⇒ Het eerste zal deels al helpen om de aanwezigheid in de directe levenssfeer van de mensen waarvoor wij strijden te vergroten. Verder verwijs ik hier naar de rol die ik de Jongsocialisten als ambassadeurs heb toebedeeld. Ik ben er ten eerste van overtuigd dat een partij inhoud en vorm krijgt door haar leden. Een socialistische partij strijdt voor emancipatie, voor zelfontplooiing, voor bevrijding van niet-kapitaalkrachtigen en voor sociale mobiliteit d.w.z. dat wij erin geloven dat mensen samen veel kunnen bereiken. De partij moet dus niet boven de hoofden van mensen strijden voor een beter leven voor hen. De partij moet mensen overtuigen dat zij samen met ons kunnen strijden voor een beter leven. Dat is ook wat solidariteit is: welbegrepen eigenbelang uit het besef dat we samen sterker zijn. We moeten dan ook terug toegankelijker worden als partij voor de sociaal zwakkeren, maar ook voor de (lagere) middenklasse. We moeten ook hun werk- en levenservaring meer naar waarde schatten en binnen onze partij een plaats geven.
- ⇒ We moeten een andere visie ontwikkelen op de rol die de verkozen volksvertegenwoordigers van de partij spelen. Parlementsleden brengen te veel hun tijd door in de bubbel van het parlement, waar dikwijls debatten over de hoofden van de mensen worden gevoerd. Een parlements lid is in de eerste plaats een vertegenwoordiger van het volk. Dat wil zeggen dat zij/hij voortdurend contact moet onderhouden met haar/zijn kiezers. Dat kan bijvoorbeeld door regelmatig volksvergaderingen te organiseren, waar uitgelegd wordt wat zij/hij in het parlement doet, waar rekenschap wordt gegeven over de uitvoering van het mandaat en waar geluisterd wordt naar wat er bij de burgers leeft.

Hannes

Ja, dat is een probleem. In mijn 100 dagen plan (zie onder) pak ik dit aan. Onder meer de creatie van een team van ambassadeurs zal hier een belangrijke bijdrage aan leveren. Dit zijn vrijwilligers die opgeleid en ondersteund worden om ons verhaal op straat, op café, op het werk en op sociale media elke dag te helpen verspreiden. Tegelijk kunnen zij dienst doen als voelsprietten in die maatschappij. Het zijn immers onze militanten die het eerste kunnen opvangen wat er echt leeft bij de mensen. Zo creëren we een permanente wisselwerking.

Daarnaast doe ik in mijn 100 dagen plan ook andere voorstellen om de leden meer te betrekken.

Echte inspraak is er pas wanneer elk lid zowel een 'vote' als een 'voice' heeft. Je kan dat plan integraal lezen op mijn website:

<https://www.hannedereu.be/mijn-plan>

Conner

Funda en ik staan al jarenlang met onze beide voeten in het lokale niveau. En ja, dan voel je de kloof tussen het nationale en lokale niveau, elke dag. Mensen vervreemden van de wetstraat en weten ook te weinig waar wij als partij op nationaal niveau mee bezig zijn.

Daarom moeten we enerzijds aan politiek doen dicht bij de mensen. Door rond te lopen, van deur tot deur te gaan en te voelen wat er leeft. Al te vaak hebben wij als sp.a aan de mensen proberen duidelijk maken dat ze het gewoon niet goed begrepen hadden. We moeten betere antwoorden formuleren die echt een antwoord zijn op hun zorgen.

Anderzijds moeten we als partij ook alles wat we nationaal doen lokaal vertalen. Zo werkt de Vlaamse fractie bijvoorbeeld momenteel samen om bij elke vraag naar cijfers, een lokale vertaling te geven. Op die manier maken we het heel concreet voor mensen: hoeveel bussen werden er in uw gemeente geschrapt door de besparingen? Hoeveel plaatsen zijn er tekort in de kinderopvang?

Om die link tussen het lokale en nationale niveau en omgekeerd te garanderen willen wij werken met afdelingscoaches of opbouwwerkers (zoals Groen en Vlaams Belang). Die moeten ervoor zorgen dat de lokale afdelingen gevoed worden met materiaal en ideeën. En vice versa kan die opbouwwerker de gevoeligheden en problemen van de lokale afdelingen makkelijker tot het nationale niveau brengen.

Vraag 5

Kan er te veel migratie zijn?

Christel

- ⇒ Nu het is duidelijk dat als heel het continent Afrika morgen beslist om naar hier te verhuizen dat dit dan voor een groot probleem zou zorgen.
- ⇒ Persoonlijk vind ik het moeilijk om als gelukzak, geboren in een welvarend land met een schitterende welvaartsstaat het nastreven van een beter leven door anderen, die in veel minder goede omstandigheden geboren werden, als slecht te bestempelen. Daartegenover staat natuurlijk dat wij evengoed het recht en misschien wel de plicht hebben om wat onze voorouders voor ons opbouwden te beschermen.
- ⇒ De vraag is, is onze manier van leven in gevaar en indien ja, komt dit dan door migratie? Persoonlijk ben ik de mening toegedaan dat onze manier van leven veel erger verstoord wordt door het huidig dominant economisch model waardoor er terug een kapitaalaristocratie ontstond – laat nu het aan banden leggen van de macht van kapitaalbezitters (noodzakelijk voor een democratie) m.i. de grootste verwezenlijking van de Verlichting zijn – wat de machtsverhoudingen in het nadeel van de gewone mensen deed verschuiven.
- ⇒ De realiteit is ook dat door de vergrijzing in het Westen, indien we dit economisch model blijven hanteren, er binnen 10 jaar een groot tekort aan werkrachten zal zijn. De realiteit is dan ook dat we ofwel verplicht zullen worden nog langer te werken (wat m.i. regressie betekent) ofwel meer migratie zullen moeten toelaten. Dat is de alleszins keuze waarvoor we mensen zouden moeten stellen. Op dit ogenblik is er voor een steeds groter aantal jobs geen personeel meer te vinden en moeten er buitenlandse werknemers worden aangeworven. Dat mag geen reden zijn voor sociale dumping. Deze mensen moeten dezelfde sociale rechten genieten als werknemers die hier geboren zijn.

Hannes

Vandaag weet niemand waar sp.a voor staat op vlak van migratie en integratie. Er is een congresstandpunt dat niemand kent en er zijn tegenstrijdige uitspraken van onze kopstukken.

Als ik voorzitter word, zal ik Elhasbia Zayou benoemen tot speciaal-gezant voor migratie en integratie van sp.a. We hebben te lang rond te pot gedraaid. We moeten een traject opzetten met onze leden om het dossier door te praten en dan één heldere lijn af te spreken. Elhasbia zal die rol op zich nemen. Door haar te benoemen als speciaal-gezant voor migratie en integratie garandeer ik onze leden dat deze kwestie opgelost zal worden.

Conner

Het gaat niet over aantallen maar over de kwaliteit van inburgering. Een goed migratiesysteem helpt mensen de taal leren, helpt mensen deel uit te maken van de economie en van de economische groei en helpt vooral mensen deel uit te maken van de samenleving. Zonder dat ze daarom een deel van zichzelf moeten verloochenen.

Vraag 6

Welke linkse koers verkies je: de Deense of de Spaanse?

Christel

De SPAANSE!

- ⇒ Maar we voegen daar ook het Portugese voorbeeld aan toe, waar een investeringsregering erin slaagt om het land uit het economische dal te trekken.
- ⇒ We moeten ook oog hebben voor vernieuwende stromingen binnen de socialistische beweging, zoals de socialisten in de VS, met figuren als Bernie Sanders en Alexandria Ocasio-Cortez en de linkervleugel van de labour party die georganiseerd is in de beweging “momentum”.

Hannes

Op deze vraag geef ik hetzelfde antwoord als op de vorige vraag. Elhasbia zal een traject opzetten met onze leden en met experts om tot een gedragen én algemeen gekend sp.a standpunt te komen over migratie en integratie.

Uiteraard is het vanzelfsprekend dat dat standpunt zal passen binnen de basiswaarden waar wij als partij voor staan. Een hard Deens model kan dan ook nooit zijn waar wij met sp.a voor staan.

Conner

De onze!

Die die wij als partij samen bepalen. Vandaag laten wij ons als partij te gemakkelijk uit elkaar spelen door het ene of het andere model. Wij verkiezen een koers die een antwoord biedt op de reële uitdagingen van deze tijd en de zorgen van mensen. Een koers die wij samen gaan bepalen.

Vraag 7

Noem je jezelf een socialist of een sociaaldemocraat?

Christel

Ik noem mezelf beide, maar eerder socialist. Sociaaldemocraat soms, omdat mensen socialist haast gelijkstellen aan communist. Ik geloof niet in communisme, dat werkt niet. Ik geloof wel sterk in de nood aan strijdvaardigheid, omdat je niet altijd via parlementair werk de zaken kan verwezenlijken die je wenst door te duwen, soms is verzet en mobilisatie van zusterorganisaties noodzakelijk.

We moeten de framing alsof sociaaldemocraat en socialist verschillende termen zijn uit het taalgebruik bannen. In feite betekenen ze hetzelfde. De term sociaaldemocraat houdt ook in dat we democratische socialisten zijn. Vergeet ook niet dat zelfs de partij van Lenin zich sociaaldemocratische partij noemde.

Hannes

Ik noem mijzelf een socialist. Maar het belangrijkste is dat we bouwen aan een bloeiende beweging van militanten, jong en oud, die opnieuw trots kunnen zijn op hun partij.

Daarvoor moeten we komaf maken met de politieke logica waarbij wij - wat de huidige partijtop noemt - “gaan winnen” als we genoeg nemen met minder. Want die logica, waarin wij zeggen dat we met minder genoeg nemen om later te kunnen winnen, heeft ertoe geleid dat we de afgelopen 15 jaar een half miljoen stemmen kwijt zijn. En het idee dat als wij doorgaan binnen die logica, dat we dan op een of andere manier gaan winnen, na jaren en jaren van verliezen, is de definitie van waanzin.

Wat we echt moeten doen, is opnieuw offensief durven spelen. De waarheid is dat het neoliberale systeem de echte oplossingen voor de grote problemen van vandaag, zoals ongelijkheid en de klimaatverandering, in de weg staat. sp.a moet durven pleiten voor een echte systeemverandering. En als er tegenstand komt, moeten we niet defensief spelen, maar gewoon harder durven vechten. Of jij dan harder vecht als socialist of als sociaaldemocraat, is mij allemaal om het even. Zolang je maar klaar staat om te vechten voor onze idealen.

Conner

Funda en ik noemen onszelf socialist. Maar wij geloven in de eerste plaats in een partij waar iedereen die onze waarden deelt, welkom is, ongeacht het label dat men zichzelf opplakt.

Het belangrijkste is dat we ons als partij openstellen voor eenieder die de socialistische waarden van gelijkheid, vrijheid, solidariteit en wederkerigheid genegen is. Hoe men zichzelf wil noemen is daar ondergeschikt aan. Zolang we er als partij maar terug in slagen om al die mensen en middenveldorganisaties die zich vandaag politiek dakloos voelen terug te omarmen.

Vraag 8

Wat wil je in de eerste 100 dagen als voorzitter bereiken?

Christel

- ⇒ Me goed laten adviseren (praten met sp.a-leden, mandatarissen, medewerkers, Jongsocialisten, senioren, maar ook met experts over bepaalde issues).
- ⇒ De aanzet tot een mobiliserende werking, zodat we terug groeien als partij, maar ook onze geloofwaardigheid terug vergroten.
- ⇒ Een uitgewerkt plan voor de toekomst (visie concreter uitwerken in stappenplan), in samenspraak met de basis. We willen de federale secretarissen, die de partijbasis het beste kennen hier ook nauw bij betrekken.
- ⇒ Voor de zomer van 2020 willen we dat plan uitgewerkt hebben en laten goedkeuren door een administratief partijcongres.

Hannes

Goeie vraag. Ik heb een heel plan uitgewerkt voor de eerste 100 dagen van mijn voorzitterschap. Je kan dat plan integraal lezen op mijn website: <https://www.hannedereu.be/mijn-plan>. Mijn belofte aan jou: na 100 dagen gaat hier een andere partij staan. Wie op mij stemt, kiest ervoor om niet alleen te praten over verandering, maar het ook te doen.

Mijn plan voor de eerste 100 dagen bestaat uit drie pijlers.

1. Organisatie ⇒ Ik geloof in een partij die draait zoals het moet. Ik ga voor een partij die werkt volgens de socialistische principes waarin wij geloven. Walk the talk. Elke stem telt en iedereen is gelijk. En als wij vinden dat onze overheid en onze economie moeten werken voor ons allemaal en niet enkel voor de mensen aan de top. Wel, dan moet óók onze partij zo werken.

Echte inspraak is er pas wanneer elk lid zowel een 'vote' als een 'voice' heeft. Als jij een idee hebt, dan moet je dat kunnen omzetten in actie. Daarom ga ik een team van coaches bouwen die jou daarbij helpen. Als een groepje jongeren bijvoorbeeld wil nadenken over de Europese sociaaldemocratie, dan moeten wij hen daarin kunnen ondersteunen. Als een paar leden in hun wijk een actie willen opzetten rond propere lucht, dan moeten wij hen daarin kunnen ondersteunen.

2. Communicatie ⇒ Ik wil een partij die altijd duidelijk en populair is.

Ik wil elke dag verkiezingen winnen. De media en de Wetstraat zijn belangrijk. Maar het echte overtuigen, dat doe je vijf jaar lang op straat, op het werk, op café en op sociale media. Daarom leid ik een team van ambassadeurs op. Vrijwilligers die online én offline gewapend worden om elke dag en altijd helder ons verhaal kunnen vertellen.

3. Politiek strategisch ⇒ Ik ga voor een partij die politiek haar stempel drukt.

Geef mij 100 dagen om in het Vlaams parlement een schaduwregering te vormen met Groen en PVDA. Met alles erop en eraan, inclusief een eigen regeerakkoord en begroting. We blijven aparte partijen met onze eigen accenten. Maar we gaan ook akkoorden maken. We gaan tonen wat het verschil is als wij samenwerken. En over vijf jaar is er een echt, geloofwaardig alternatief voor het rechtse beleid. Vijf jaar lang trekken onze schaduwministers het land door en voeden onze voorstellen met wat er leeft bij de burgers. Zo zetten we de stem van iedereen om in actie.

Uiteraard gaat mijn plan over veel meer dan dat. Ik wil het partijbureau organiseren op een moment dat ook niet-professionele politici aanwezig kunnen zijn, onze leden minimaal één week tijd geven om een eventueel federaal regeerakkoord door te nemen alvorens erover te stemmen, een dienst 'permanente campagne' oprichten en nog zoveel meer.

⇒ Ontdek mijn volledige 100 dagen plan op <https://www.hannedereu.be/mijn-plan>

Conner

In de eerste 100 dagen willen wij de partij klaarzetten voor een nieuwe manier van werken. De eerste twee jaar gaan wij werken rond het grootste participatietraject dat onze partij ooit gekend heeft. Dit traject voorbereiden, knowhow errond verzamelen en consensus bouwen over het proces is cruciaal voor het slagen ervan. Daarom zullen wij in de eerste 100 dagen zoveel mogelijk mensen verzamelen om dit traject samen met ons vorm te geven. Een eerste stap binnen de organisatie van het participatietraject - die ook zal worden gerealiseerd binnen de eerste 100 dagen - is het installeren van "het 1 persoon 1 stem systeem". Zodat alle leden hun stem kunnen uitbrengen over belangrijke beslissingen.

Wie denkt dat de elektroshock die onze partij zo nodig heeft, in 100 dagen gerealiseerd zal zijn, vergist zich of kent de partij onvoldoende. Het wordt een werk van lange adem, een werk waar we met z'n allen gaan moeten aan samenwerken. Wij willen een nieuw huis bouwen en dat vereist stevige fundamenten!

Vraag 9

Hoe kunnen we samen met de PS er terug voor zorgen dat er massale investeringen in publieke diensten en infrastructuur komen?

Christel

- ⇒ Gewoon doen!
- ⇒ Elke geïnvesteerde euro verdient zichzelf terug.
- ⇒ Verder is een rechtvaardigere fiscaliteit cruciaal. Grote vermogens en multinationals moeten meer bijdragen.
- ⇒ Deal sluiten met de EU over dé toekomstbegroting (meerjarenplan). Of dat lukt is nog de vraag, maar bij de EU moeten ze nu stilaan toch gaan inzien dat wanneer ze niet snel terug gaan investeren in burgers de EU dreigt te imploderen (gele hesjes, extreem rechts, Brexit, ...).

Hannes

Eerst en vooral moeten we via samenwerking op links tonen hoe een alternatief voor het huidige rechtse beleid er kan uitzien. Daarom zal ik in het Vlaams parlement bouwen aan een linkse schaduwregering met Groen en PVDA, inclusief een alternatief regeerakkoord en begroting. Op federaal niveau gaat mijn voorkeur uit naar een paars-groene samenwerking. In elk geval wil ik inderdaad met de PS kijken hoe we er opnieuw voor kunnen zorgen dat onze overheid werkt voor ons allemaal en niet enkel voor de mensen aan de top.

Sinds de financiële crisis van 2008 (veroorzaakt door het wangedrag van bankiers) is het totaal vermogen van alle Belgische miljonairs samen verdubbeld tot het hallucinante bedrag van 272 miljard euro. Terwijl jij en ik te horen kregen dat het crisis is. Dat we boven onze stand leefden en we allemaal moesten inleveren. Ik geloof dat niet de effectenrekeningen van de ultrarijke elite moeten groeien door overheidsbeleid, maar wel die zaken die wij als gemeenschap belangrijk vinden. Dat wil zeggen dat we opnieuw gaan investeren in top-onderwijs voor onze kinderen, in de beste gezondheidszorg toegankelijk voor iedereen, in openbare diensten met voldoende middelen en personeel om hun belangrijke taak te doen. Door opnieuw te investeren in wat wij belangrijk vinden en te stoppen met te investeren in datgene wat het meeste winst creëert voor de ultrarijke elite, maken we van België opnieuw het beste land ter wereld voor onze kinderen om in op te groeien.

We gaan ook eindelijk investeren in onze groene toekomst. We hebben volgens wetenschappers nog slechts 11 jaar om ons systeem radicaal te wijzigen zodat Europa tegen 2040 CO2-neutraal is en tegen 2050 CO2-positief (dit wil zeggen dat we meer CO2 uit de lucht halen dan dat we erin steken). Anders zal ook Europa zwaar te lijden krijgen onder de gevolgen van de klimaatcrisis. We investeren hier nu in, met een ambitieus klimaatplan dat we meerdere jaren consequent zullen uitvoeren. We kunnen simpelweg niet langer wachten.

Een groene toekomst? Dat zal mij weer veel geld kosten zeker? Wie belang heeft bij de status quo doet hard z'n best om ons dit te doen geloven. Dat er geen andere optie is dan dat de gewone mensen zullen betalen voor de groene toekomst. Nochtans kan het anders. Maar natuurlijk is het in het belang van grote bedrijven en een klein groepje ultrarijken dat niemand de echte cijfers kent.

Conner

Zowel federaal als Vlaams moeten we bondgenoten rond ons verzamelen voor een ambitieuze investeringsagenda in publieke dienstverlening. De PS is daarbij een logische partner, samen met onze beweging (vakbond en mutualiteit).

We moeten het politieke frame van afbraak van het sociaal weefsel en de publieke diensten tegengaan. Door zelf met een offensieve agenda te komen, een agenda van sterker samenleven door een sterke overheid.

Vraag 10

Hoe ziet de ideale samenleving er uit, hoe groeien we daar naartoe op korte termijn en hoe gaan we ons daar naar organiseren als partij?

Christel

- ⇒ Een samenleving die streeft naar een zo groot mogelijk welzijn van elke burger, maar met een lange termijnvisie van intergenerationele ecologische rechtvaardigheid. Met andere woorden een samenleving en een economisch systeem dat duurzamer en meer gelijk is dan het kapitalistische neoliberale maatschappijmodel van de laatste 40 jaar.
- ⇒ Dit moet passen in een internationalistische visie, omdat dat onmogelijk te realiseren valt in één land. Dit moet passen in een visie op hoe het democratische en sociale Europa kan tot stand komen. We willen als het ware een Europees beschavingsproject voor een samenleving gebaseerd op volgende fundamentele basiswaarden: solidariteit, samenwerking, economische, sociale en ecologische rechtvaardigheid, gelijkheid, die voortvloeit uit het besef dat alle mensen gelijkwaardig zijn, democratie, vrijheid, participatie en betrokkenheid, tolerantie en collectivisme boven individualisme voor zaken van algemeen belang.
- ⇒ Hoe organiseren we ons daarrond? Dan komen we terug bij het begin. Het uitwerken van een toekomstplan dat mensen perspectief biedt op een beter leven. Dat plan concretiseren en uitdragen. Mensen sensibiliseren, warm maken. Belangrijk daarbij is ook om het verhaal van rechts te doorprikken voor wat het is, een verdelend verhaal dat tot doel heeft om de machtspositie van niet-kapitaalkrachtige mensen te ondergraven, zodat een kleine elite bij monde van een rechtse marionettenregering steeds meer macht en rijkdom vergaart.
- ⇒ Op korte termijn vraagt dit dus vooral een duidelijk positief tegenverhaal en het in vraagstellen van het dominant economisch denken en het verdelend discours van rechts. Wij stellen voor de piste van het Sociaal-Ecologisch Pact, zoals het is uitgewerkt door de denktank Minerva in hun recente boek Klimaat en Sociale Rechtvaardigheid, te volgen. Dit nieuw sociaal pact, schrijft zich in in de internationale beweging voor een Green New Deal: een sociale transitie naar een duurzame klimaatvriendelijke samenleving. Wij stellen concreet voor dat sp.a dit idee lanceert en daarover met de vakbeweging en de andere progressieve partijen rond de tafel gaat zitten, om zo te komen tot een grote beweging, die de partijgrenzen overstijgt. Dit is ook een concrete piste om tot de nodige frontvorming op links te komen.

Hannes

De ideale samenleving is G-E-K: Gelijker, Eerlijker en de beste plek ter wereld voor onze Kinderen om in op te groeien. Vandaag moeten we durven erkennen dat zo'n samenleving onmogelijk is binnen het dominante neoliberale systeem. Helaas zijn we vandaag als socialistische partij nog niet sterk genoeg om het systeem te veranderen.

Want het systeem veranderen, dat is als een berg beklimmen. Vandaag hebben we niet de juiste uitrusting, niet de juiste training en niet de kracht om dat te doen. Daarom wil ik onze partij radicaal hervormen. Maar ik wil ook absoluut vermijden dat we opnieuw vijf jaar met onszelf bezig zijn. De mensen hebben nood aan een sterke socialistische partij, maar de mensen hebben geen boodschap aan hoe we die bouwen.

Daarom heb ik een plan voor de eerste 100 dagen van mijn voorzitterschap om onze partij organisatorisch, communicatief en politiek strategisch op het spoor van de toekomst te zetten. Na 100 dagen zullen we aan de voet van de berg staan. Die berg zal nog altijd supersteil en ontzettend hoog zijn. Maar wij zullen klaar zijn om hem te bedwingen.

⇒ Ontdek mijn volledige 100 dagen plan op <https://www.hannedereu.be/mijn-plan>

Verder vind je op mijn website www.hannedereu.be ook drie concrete voorstellen over hoe we ons land G-E-K kunnen maken:

1. Een Europese Jobgarantie: <https://www.hannedereu.be/iedereen-aan-het-werk>
2. Eerlijke belastingen: <https://www.hannedereu.be/eerlijke-belastingen>
3. Investeren in wat echt belangrijk is: <https://www.hannedereu.be/investeren>

En, misschien het belangrijkste (op een meer filosofisch niveau): hoe kan ik nu iets veranderen: <https://www.hannedereu.be/hoe-kan-ik-nu-iets-veranderen>

Conner

Een ideale samenleving is er een waar iedereen die zijn best doet erop vooruit gaat. Wij willen de partij zijn die aan de kant staat van alle mensen die elke dag hard knokken om rond te komen, maar evengoed van alle mensen die niets tekortkomen en hard werken om vooruit te geraken in het leven.

Een samenleving gaat er maar op vooruit wanneer iedereen erop vooruitgaat. Als iedereen zijn steentje bijdraagt en iedereen daar ook iets voor terugkrijgt.

Ook de brede middenklasse die vandaag te vaak het gevoel heeft dat de welvaartsstaat er niet voor hen is.

Vraag 11

Wat is uw mening over de legalisering van cannabis?

Christel

DOEN!

We moeten ook samen met experts bekijken of we niet voor de volledige depenalisering van drugsgebruik moeten gaan. Dus niet alleen van Cannabis, maar ook van alle andere illegale drugs. De zogenaamde war on drugs is nooit gelukt, en heeft zowel het druggebruik niet teruggedrongen noch een einde gemaakt aan de misdaadeconomie, die met zijn geld steeds meer de andere legale economische sectoren begint te besmetten. Legalisering betekent niet promotie van druggebruik, maar het openen van mogelijkheden om een effectief beleid tegen het misbruik van drugs te ontwikkelen. Het is dus geen kwestie van vrijheid blijheid, maar van een realistische aanpak van een groot maatschappelijk probleem.

Hannes

Dat is gestemd op een congres. De dag dat de partijtop congresresoluties kan negeren zal voorbij zijn de dag dat ik voorzitter word.

Conner

Wij pleiten voor cannabis social clubs. Dit zijn non-profitverenigingen die we vergunnen om cannabis te kweken enkel voor hun leden. De wiet wordt streng gecontroleerd, de gebruikers strikt opgevolgd en begeleid door professionals. En vooral, de criminele markt wordt buiten spel gezet.

Regulariseren dus, voor meer controle, meer gezondheid en meer veiligheid. Zodat we ons kunnen bezighouden met de echte drugscriminaliteit. Een war on dealers dus, geen war on drugs.